
NOTAT 2009–8

Melding om årsveksten 2008

Normalårsavlinger og registrerte avlinger

Ola Wågbo

Oddmund Hjukse

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Agnar Hegrenes
Tittel	Melding om årsveksten 2008. Normalårsavlinger og registrerte avlinger
Forfattere	Ola Wågbø, Oddmund Hjukse
Prosjekt	Melding om årsveksten (A231)
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2009
Antall sider	16
ISBN	978-82-7077-745-7
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

NILFs rapport «Melding om årsveksten» har erstattet den tradisjonsrike «Landbruksdirektørens melding om årsveksten». I de siste årene har rapporten bare kommet en gang i året, basert på den informasjonen som har vært tilgjengelig umiddelbart etter vekstsesongens slutt. Landbruksdepartementet stod for utarbeidelsen av meldingen fram til 1996. Kapittel 6 er et utdrag av de fylkesvise avlingsberegningene som vanligvis utarbeides og sendes bl.a. Fylkesmannens landbruksavdelinger hver høst.

Siktemålet med meldingen, er å avgi en foreløpig oversikt over planteproduksjonen i året før den endelige avlingsstatistikken foreligger. Meldingen bygger på vurderinger og registreringer foretatt av fylkesagronomene ved Fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA), med basis i bl.a. oppgaver disse innhenter fra landbrukskontorene og forsøksringer. Avlingstallene for de enkelte vekstene i de ulike fylkene blir oppgitt som prosenter av normalårsavlingene for de respektive fylker. Disse fylkesvise avlingsprosentene blir veid sammen til landstall.

Førstekonsulent Ola Wågbø har skrevet kapitlene om årsveksten for 2008, mens rådgiver Oddmund Hjukse har skrevet kapitlet om normalårsavlingen og registrerte avlinger.

Oslo, april 2009
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEDNING	1
2	VÆR- OG VEKSTFORHOLD I DE ENKELTE LANDSDELENE	3
2.1	Østlandet.....	3
2.2	Sørlandet.....	3
2.3	Vestlandet.....	3
2.4	Trøndelag	4
2.5	Nord-Norge	4
3	GENERELT OVERSIKT	5
3.1	Poteter.....	6
3.2	Grønnfôr.....	6
3.3	Rotvekster.....	6
3.4	Gras	6
3.5	Kulturbeite.....	7
3.6	Utmarksbeite	7
3.7	Fjellbeite.....	7
4	PRODUKSJON	9
5	FYLKES- OG LANDSTALL FOR AVLINGENE I PROSENT AV NORMALÅRSAVLINGER.....	11
6	FYLKESVISE NORMALÅRSAVLINGER 2008 – SERIER FOR NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE AVLINGER	13

1 Innledning

Meldingen om årsveksten omfatter en foreløpig beregning av avlingene for en del av jordbruksvekstene. De vekstene beregningene nå gjelder for er: grønnfôr, poteter, rotvekster, eng og beite. Beregningene for disse vekstene baseres på fylkesvise oppgaver over avlingene, oppgitt i prosent av normalårsavling. Se tabell side 12. Oppgavene over avlingene og en beskrivelse av vekstforholdene er gitt av landbruksavdelingene hos Fylkesmannen i de enkelte fylkene.

Kornavlingene er holdt utenom avlingsoversikten i meldingen om årsveksten. Dette skyldes at grunnlaget for de foreløpige produksjonsoppgavene er innveide mengder hos kornkjøperne som nå blir gitt av Statistisk sentralbyrå (SSB). Disse oppgavene er langt sikrere enn de oppgavene som fylkesagronomene samler inn for korn.

Landstallene for 2008 er beregnet ved sammenveining av fylkestallene på grunnlag av arealfordelingen så langt oppgaver finnes, dvs. fram til og med 2007 og 2008 for de fleste vekstene. For beite i utmark hvor det ikke foreligger arealoppgaver, er sammenveiningen utført på grunnlag av fordelingen av fylkestallene for antall dyr på utmarksbeite.

Meldingen omfatter som nevnt foreløpige oppgaver over avlingene for jordbruksvekstene for det siste året. For oversiktens skyld har en fra og med 2003 dessuten tatt med serier for registrerte avlinger og normalårsavlinger fra 1970 og framover både for jord- og hagebruksvekster. For 2008 er det dessuten tatt med fylkesvise normalårsavlinger for de forskjellige vekstene. Dette er nærmere omtalt i kap. 6.

2 Vær- og vekstforhold i de enkelte landsdelene

2.1 Østlandet

I hovedtrekk var det gode vekstforhold og jevnt høye avlinger for de viktigste jordbruksvekstene for 2008. Store nedbørmengder på ettersommeren og høsten bidro imidlertid i større eller mindre grad til redusert kvalitet for deler av avlingene.

Våren kom relativt tidlig slik at flerårige vekster fikk en god start. I noen områder ble det gjort våronnarbeid allerede i siste del av april, men jevnt over ble våronna gjort i normal tid i første og midtre del av mai.

Store nedbørmengder et par dager i siste del av mai, forsinket noe av potetsettingen og medførte en del strukturskader i kornåkeren. Senere kom en periode med varmt og tørt vær slik at det ble noe forsommertørke. Fortsettelsen av sommeren var preget av høvelig nedbør og varme som gav gode vekstforhold for store deler av Østlandet.

I august og i noe varierende grad også utover høsten kom store nedbørmengder som bidro til utsatt høsting og redusert kvalitet for noen vekster. Kvalitetsforringelsen fikk størst betydning i de sørligste delene av Østlandet.

Forsinket skuronn på grunn av mye nedbør medførte vanskelige forhold for å så høstkorn i 2008. Det er derfor regnet med nedgang etter et høyt høstkornareal i de senere årene.

2.2 Sørlandet

Sørlandet hadde en god start på vekstsesongen og gode forhold under våronna. Deretter kom imidlertid en lang tørkeperiode som varte i flere uker fra først i mai og fram mot St. Hans. Senere utover sommeren ble det optimale forhold for vekst med høvelig nedbør og varme. Likevel ble avlingene, særlig for engvekstene, betydelig redusert som følge av virkningen av tørken tidligere. Perioder med mye nedbør i august og september skapte problemer for innhøstingen. For øvrig var de jevnt over gode forhold utover høsten. For fjellbeitene er det meldt om svært gode forhold.

2.3 Vestlandet

Året 2008 hadde en lang vekstsesong med jamt gode vekst- og innhøstingsforhold for Vestlandet. Våren og forsommeren ble noe tørr og dette bidro til å redusere 1. slåtten, særlig på tørkesvak jord. Fra enkelte områder er det meldt om et betydelig behov for vatning av åkervekstene. Senere utover sommeren og høsten ble det imidlertid gode vekstvilkår som gav grunnlag for tre slåtter for graset i store områder. Dette bidro til at virkningen av tørken tidligere i vekstsesongen ble mye opprettet slik at det jevnt over ble en høy totalavling. I likhet med store deler av landet for øvrig var det gode beiteforhold i fjellet.

2.4 Trøndelag

Sett under ett ble 2008 et år med både gode vekst- og innhøstingsforhold slik at avlingene ble både høye og av god kvalitet. Dette bidro til at resultatene, spesielt for kornet, til dels ble svært gode. Faktorer som kan ha bidratt til en del variasjoner i avlingene er ulike såtidspunkt, da resultatene var best for tidlig sådd åker.

For fjellbygdene er det regnet med en redusert 1. slått på grunn av overvintringsskader, men dette rettet seg opp igjen på grunn av gode forhold for andre slåtten. Flatbygdene fikk derimot gode forhold for 1. slåtten, men for lite nedbør gav en svakere ettervekst.

2.5 Nord-Norge

Vekstforholdene viser store variasjoner som gav store utslag på avlingene. Mens det i sør var gode forhold med en lang vekstsesong, ble det i norddelen av Nordland mye kald nordvest, lite nedbør og tørke. Særlig for kornet var det uvanlig gode forhold i sør. Dette gjaldt også i betydelig grad for de andre vekstene, mens avlingssvikten på grunn av tørke og mye kaldt vær i nord trakk gjennomsnittresultatet for Nordland ned. Det tørre kalde været en hadde i nordlige deler av Nordland gjaldt også Troms, hvor det var en tørr og kald vår og lave temperaturer i vekstsesongen med frost i innlandet i slutten av august. Avlingssvikten, spesielt for åkervekstene i Troms var tydelig preget av værforholdene.

Også for den nordligste delen av Nord-Norge i Finnmark var det store variasjoner i vekstforholdene som gav tydelig utslag med store variasjoner i avlingene. For Vest-Finnmark ble det en betydelig avlingsreduksjon på grunn av mye regn på ettersommeren som dessuten førte til en forsinket innhøsting i kyststrøkene. For indre deler av Finnmark ble det rikelig med nedbør i vekstsesongen slik at det ble jamt gode vekstforhold og det ble et normalt tidspunkt for slåttonna, For Øst-Finnmark ble våren sen, men med lite overvintringsskader. Sommeren ble varm og fuktig og senere i august tørr og varm, slik at det ble gode vekst- og innhøstingsforhold, men den sene våren medførte at vekstsesongen ble for kort for grønnfôret.

3 Generelt oversikt

Samlet for landet ble 2008 gjennomgående et godt avlingsår for jordbruksveksten. Gjennomsnittstallene beregnet på grunnlag av oppgaver over avlingene ved utgangen av oktober fra Fylkesmannens landbruksavdeling, viser avlinger nær normalårsnivå og over dette for alle vekstene. Slik det ofte har vært også i tidligere år viser imidlertid avlingene store variasjoner fra temmelig lave avlinger til avlinger klart over normalårsnivå. Avlingene varierer både mellom landsdeler og etter mer lokale forhold. Til dels varierer avlingene for de forskjellige vekstene betydelig også innen samme fylke.

Når det gjelder det siste året, kan en særlig nevne at verdien av høye kornavlinger for Østlandet ble betydelig redusert på grunn av redusert kvalitet, som følge av vanskelige værforhold under innhøstingen. Det var således en stor andel av hveteavlingen som ikke holdt matkornkvalitet. For Trøndelag ble det derimot både store avlinger og høy kvalitet på avlingene.

For de enkelte landsdelene var det jevnt høye avlinger for de fleste vekstene over det meste av landet selv om det kunne være en del variasjon i kvalitet.

Av landsdeler som skiller seg mest ut med reduserte avlinger, er delvis Sørlandet på grunn av tørke, foruten deler av Nord-Norge hvor også som nevnt tørke foruten mye kaldt vær har spilt inn.

Avlingene for de enkelte vekster ligger på eller til dels klart over normalårsnivå for de fleste fylkene for engvekstene. Grønnfôravlingene viser noe større variasjon, men høye avlinger i fylkene med det største arealet, har trukket gjennomsnittsavlingen for landet over normalårsavling.

Potetavlingene har vært jevnt høye over hele det viktigste dyrkingsområdet.

Avlingsprognosen fra Statistisk sentralbyrå viser en gjennomsnittsavling for korn som foreløpig er beregnet til 8 prosent over normalårsavling i gjennomsnitt for landet, mens det for 2007 er beregnet en avling på 7 prosent under avlingen i et normalår.

For kornavlingene er det regnet med avlinger som i flere tilfeller har ligget betydelig over normalårsavling for omtrent hele dyrkingsområdet for korn. For Østlandet ble imidlertid kvaliteten på matkornet redusert, særlig i den sørligste delen, slik at mange ikke oppnådde matkornkvalitet som følge av de vanskelige bergingsforholdene. Avlingene fikk således ikke så høy verdi som de høye mengdetallene viste.

For Østlandet var det Akershus som oppnådde de høyeste avlingene med hvete- og rugavlinger, 20 prosent over normalårsavling og for Vestfold er det regnet med rugavlinger på 50 prosent over normalårsavlinger. For Trøndelag var det særlig byggavlingene som ble høye med 20 prosent over normalårsavling for Nord-Trøndelag. Det kan også nevnes at det ble oppnådd høye kornavlinger for Nordland med avlinger på 14 og 15 prosent over normalårsavling for bygg og havre. Avlingsoppgavene tyder på at det bare er for Sørlandet at avlingene er noe særlig redusert i forhold til normalårsavling, hvor særlig forsommertørken har spilt inn.

3.1 Poteter

I gjennomsnitt for landet er potetavlingen beregnet til 6 prosent over normalårsavling.

Avlingene var høye over store deler av landet, men det var også områder med et svakt avlingsresultat. Avlingene varierte fra 20 prosent over normalårsavling for Akershus som det beste resultatet til 30 prosent under for Troms og Finmark. For Østlandet ble det en del kvalitetsreduksjon og dessuten også større variasjoner i mengdene enn gjennomsnittstallene viser. For delene av Nord-Norge med lave avlinger var det særlig tørke, for mye regn og for mye kaldt vær som trakk avlingene ned. Det var imidlertid store variasjoner fra sør til nord.

3.2 Grønnfôr

Det er regnet med en gjennomsnittsavling for grønnfôr på 3 prosent over normalårsavling i alt for landet.

Avlingene viser en del variasjon omkring normalårsnivå. Det var særlig høye avlinger i fylkene med de største arealene Oppland, Hedmark og Nord-Trøndelag som har trukket gjennomsnittsavlingen opp. For disse fylkene varierte gjennomsnittsavlingene fra 5 til 10 prosent over normalårsavling. Finnmark hadde det dårligste avlingsresultatet med en avling på 16 prosent under normalårsavling. Her var det en sen vår, for kort vekstsesong og områder med for mye regn og kaldt vær som trakk avlingsnivået ned.

3.3 Rotvekster

Rotvekstarealet er nå sterkt redusert og det foreligger ikke sikre oppgaver over arealet lengre. Det siste landstallet for rotvekster til fôr er fra 2001. Det ble da regnet med 3 000 – 4 000 dekar.

For flere fylker teller arealet nå så lite at rotvekst dyrkingen er uten betydning. Det blir derfor ikke gitt avlingsoppgave lenger. Dette medfører at grunnlaget for de oppgavene som blir gitt, trolig er temmelig spinkelt og usikkert. Oppgavene som er gitt viser en variasjon fra 30 prosent under normalårsavling for Finnmark, til 20 prosent over for Oppland. For de øvrige fylkene hvor det er rapportert oppgaver er det regnet med avlinger nær normalårsavling.

Gjennomsnittsavlingen for landet er beregnet til 101–104 prosent av normalårsavling for nepe og kålrot.

3.4 Gras

Grasavlingen er i gjennomsnitt for landet beregnet til 103 prosent av normalårsavling for kunsteng og 102 prosent for natureng.

Det var variasjoner i avlingene omkring normalårsavling. Både for Østlandet, Vestlandet og Trøndelag lå avlingene jevnt over normalårsavling, mens de lå under for Telemark, Sørlandet og deler av Nord-Norge.

Selv om det var noe variasjon i avlingene gjennom sesongen hvor utslag særlig av tørke spilte inn, ble det samlet et godt avlingsresultat for eng for størstedelen av landet. For områdene i Sør-Norge med lave avlinger var årsaken særlig forsommertørke, mens det for Nord-Norge var mer generelt mye kaldt og tørt vær for områdene med reduserte avlinger.

Beregnet i mengde ble det oppnådd de høyeste avlingene for Østfold, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag hvor det for alle disse fylkene ble oppnådd 10 prosent over normalårsavling for kunsteng, mens noen av disse fylkene hadde lavere avlinger for natureng.

Den laveste engavlingen er registrert for Vest-Agder med 20 prosent under normalårsavling for både kunsteng og natureng. Det var den tørre perioden om våren og i første delen av sommeren som bidro til de reduserte avlingene.

Avlingene for kunsteng og natureng viser en temmelig lik utvikling. Delvis avvik i noen tilfeller kan skyldes hvordan jorda er fordelt på kunsteng og natureng. Da en ofte finner natureng på den skinneste og mest tørkeutsatte jorda, vil en kunne få større variasjoner i avlingene etter nedbørsforholdene enn for kultureng. En kan se dette særlig i enkelte år, men ikke så tydelig for det siste året.

3.5 Kulturbeite

Avlingene for kulturbeite samsvarer i hovedtrekk temmelig likt med avlingene for eng til slått. Det er imidlertid enkelte tydelige unntak for siste året. Således viser avlingen av kulturbeite 15 prosent under normalårs avling for Hordaland, mens avlinger både for kultur- og natureng er beregnet til 15 prosent over. Dette skyldes vårtørke på mange beiter ute ved kysten. I gjennomsnitt for landet er avlingen beregnet til 2 prosent under normalårsavling. Det var under normalårsavlingen for Telemark, Sørlandet, Hordaland, Nordland og Finnmark som trakk det gjennomsnittlige avlingsnivået ned.

I sør var det tørke tidlig i vekstsesongen, i nordlige deler av Nordland tørke over store deler av vekstsesongen foruten mye kaldt vær, mens det for Finnmark var mye regn og en redusert vekstsesong som spilte inn.

De høyeste avlingene ble oppnådd for Hedmark og Oppland med avlinger 10 prosent over normalårsavling. Agderfylkene hadde de laveste avlingene hvor det er regnet med 20 prosent under normalårs avling.

3.6 Utmarksbeite

Avlingene viser noe variasjon, men for de fleste fylkene er det regnet med avlinger på normalårsnivå eller i overkant av dette. Den høyeste avlingen er det regnet med for Hedmark med 15 prosent over normalårsavling, mens tørkeperioden har gitt den laveste avlingen for Aust-Agder med 15 prosent under normalårsavling av de fylkene som har gitt oppgaver. Gjennomsnittsavlingen for landet er beregnet til 2 prosent over normalårsavling.

3.7 Fjellbeite

Av fylkene som har gitt avlingsoppgaver for fjellbeiter, er det regnet med jamt høye avlinger for hele landet. Det er bare for Nordland hvor det er regnet med en gjennomsnittsavling på 87 prosent av normalårsavling, det er regnet med at avlingene ble under normalårsnivå. Avlingssvikten skyldes vekstforholdene i norddelen av fylket. For enkelte fylker tyder slaktevekten for lam på svært gode avlinger. For Aust-Agder er det således regnet med 30 prosent over normalårsavling for fjellbeite som er det beste resultatet. Gjennomsnittsavlingen for landet er beregnet til 5 prosent over normalårsavling.

4 Produksjon

På grunnlag av foreløpige arealtall for 2008, gjennomsnittstallene for avlingene i forhold til normalårsavlingene og beregnede normalårsavlinger, er det i følgende oppstilling utført en foreløpig beregning av den samlede produksjonen for poteter, grønnfôr (inkl. rotvekster) og eng til slått beregnet som høy.

Normalårsavlingene er i prinsippet beregnet ved trend på grunnlag av de registrerte avlingene de siste 14 årene. Fra 2000 har SSB endret utvalgsmetoden. Dette har gitt så stort utslag på engavlingen fra da av, i forhold til tidligere, at avlingene ikke blir sammenlignbare. Normalårsavlingen for eng blir derfor inntil videre beregnet som gjennomsnittstall for de registrerte avlingene for årene etter at tellingsmetoden ble endret, inntil det igjen vil foreligge mange nok år for trendberegninger.

I produksjonstilskuddsstatistikkens arealoppgaver er arealet av grønnfôrvekster og rotvekster slått sammen under posten «andre grovfôrvekster» fra og med 2002. Da arealet av rotvekster til fôr nå er sterkt redusert, blir avlingstallene usikre. De foreløpige produksjonstallene for andre grovfôrvekster i tabell 4.1, er beregnet på grunnlag av det samlede arealtallet for andre grovfôrvekster, anslått arealfordeling og avlingstall for de forskjellige vekstene i den utstrekning de foreligger.

Tabell 4.1 Beregnet produksjon 2008

Vekst	Areal dekar ¹⁾	Avling i % av normalårsavling	Normalårsavling kg/daa	Beregnet avling kg/daa	Produksjon tonn
Poteter	143 900	106	2 610	2 767	398 200
Andre grovfôrvekster ²⁾	130 200	103	1 757	1 809	235 500
Eng til slått ³⁾	4 432 200	103	617	635	2 814 400

1) Foreløpige tall

2) Arealene av grønnfôrvekster og rotvekster er slått sammen under «andre grovfôrvekster» fra 2002. I dette arealet inngår dessuten arealet av korn til krossing

3) Engavling til slått beregnet som høy

Til sammenligning viser oppstillingen i tabell 4.2 SSBs registrerte tall for arealer, avlinger og produksjon for 2007 foruten NILFs beregnede normalårsavlinger og avlinger i prosent av normalår.

Avlingen for andre grovfôrvekster er beregnet ved sammenveining av avlingstallene for det enkelte vekstene etter arealfordelingen. Den gjennomsnittlige normalårsavlingen for disse vekstene er beregnet delvis ved trend for noen vekster og delvis som gjennomsnittstall.

Tabell 4.2 Registrert produksjon 2007 ifølge SSB

	Areal dekar	Normalars- avling kg/daa	Registrert avling kg/daa	Avling i % av normalars- avling	Produksjon tonn
Poteter	144 700	2 679	2 280	85	329 765
Andre grovfor- vekster	137 300	1 847 ¹⁾	1 803 ¹⁾	98	247 600
Eng til slatt ²⁾	4 440,6	621	589	95	2 617 600

1) Veid gjennomsnitt av avlingene for de forskjellige vekstene

2) Engavling til slatt beregnet som høy

5 Fylkes- og landstall for avlingene i prosent av normalårsavlinger

---

Tabell 5.1 gir en sammenstilling av avlingene i 2008 i prosent av normalårsavlingene for poteter, rotvekster, eng og øvrige fôrvekster, fylkestall og tall for landet i gjennomsnitt.

Tabell 5.1 Fylkes- og landstall i gjennomsnitt for avlingene i 2006 for vekstene grønnsaker, poteter, rotvekster, eng og beite oppgitt i prosent av normalarsavling

	Grønnsaker	Poteter	Fornepe	Kalrot	Forbete	Formargk.	Kunsteng	Natureng	Kult.beite	Utm.beite	Fj.beite
Østfold	95	110					110	105	105	100	
Akershus	90	120					105	105	105		
Hedmark	110	105			110		110	110	110	105	115
Oppland	105	112	120	120			105	105	110	100	105
Buskerud	100	100	100	100			100	100	100	100	100
Vestfold		115					105	105			
Telemark	101	108	100	100	100	103	92	90	93	98	103
Aust-Agder	100	115					85	80	80	85	130
Vest-Agder	90	90					80	80	80		110
Rogaland	100	105			100		100	100	100		110
Hordaland							110	110	85		110
Sogn og Fjordane							106	101	101	100	106
Møre og Romsdal	105	108	105	105			110	105	101	105	107
Sør-Trøndelag	100	104	100	100			104	103	105	106	106
Nord-Trøndelag	110	100					110	100		100	
Nordland	95	93	91	91		100	92	92	83		87
Troms	90	70	70	70			100	100	100	95	100
Finnmark	84	70					99	110	98	105	105
LANDET	103	106	101	104	100	100	103	102	98	102	105

6 Fylkesvise normalårsavlinger 2008 – Serier for normalårsavlinger og registrerte avlinger

---

I tabell 6.1 er det gjengitt fylkesvise normalårsavlinger for 2008 for jord- og hagebruksvekster. I tabell 6.2 og 6.3 er det gjengitt registrerte avlinger og normalårsavlinger på landsbasis for et utvalg av vekster fra 1970.

Normalårsavlingene beregnes som trendframregning av de foregående års avlinger. Ordinært legges 12 tre-års glidende gjennomsnitt av de registrerte avlingene til grunn. Totalt er det dermed 14 års registrerte avlinger som ligger til grunn. Trendberegningen foretas ved lineær regresjon med minste kvadraters metode.

For de fylker en har manglende avlingsregistreringer, beregnes det ikke normalårsavlinger for vedkommende vekst.

Beregningen av grasavlingene, dvs. eng til slått i alt beregnet som tørt høy, ble lagt om fra 1997. Inntil 1997 ble engavlingene omregnet til tørt høy på grunnlag av energiinnholdet, mens avlingene deretter er omregnet til tørt høy via tørrstoffinnholdet. Den nye metoden gir et lavere avlingsnivå. Ved omleggingen justerte SSB avlingene tilbake til 1995. I samråd med SSB har NILF justert avlingene videre tilbake til 1990. Det har vist seg at engavlingene for de seinere årene har inneholdt gras opptatt på beite. Avlingstallene skal kun omfatte høstet gras. Som følge av dette har SSB justert serien for engavlinger tilbake til 2000. For årene etter 2000 er normalårsavlingene for gras beregnet som rene gjennomsnitt.

SSB utfører avlingsregistreringene for hagebruksvekstene. I perioden 1996–2005 foretok SLF (tidligere LPC) avlingsregistreringene, mot tidligere SSB. Pga. endringer i registreringsmetodikken ga overgangen i 1996 et brudd slik at en ikke hadde lange nok sammenliknbare serier til beregning av normalårsavlinger med det antall år som ordinært legges til grunn (12 år). Normalårsavlingene trendberegnes likevel med det antall år en har avlingsregistreringer for. For de fleste vekstene vil det bety årene 1996–2007. For en del av vekstene foretok SLF også avlingsregistreringer fra 1991/92. For disse vil da beregningene være basert på årene 1992–2007. Statistikken fra 2005 bygger fortsatt på SLFs registreringsmetodikken slik at seriene er sammenliknbare fra 1996.

Tabell 6.1 Fylkesvise normalarsavlinger 2008. Kg/daa

Vekst	Landet	Østfold	Akershus	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	A-Agder	V-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn+Fi.	Møre+R.dal	S-Tr.lag	N-Tr.lag.	Nordland	Troms	Finnmark
Jordbruksvekster																			
Hvete	462	468	467	522	434	427	439	394	273	430	429	452	257	239	386	429	203		
Bygg	371	367	366	423	370	327	337	287	247	315	462	330	203	160	349	361	203		
Havre	384	405	409	379	339	358	392	366	325	399	338	338	199	230	382	287	166		
Korn i alt	166	171	158	174	165	146	190	138	272	355	452	328	199	230	382	359	204		
Oljvekster	2610	2466	2839	2873	2526	2625	2478	2245	1993	1684	2665	1927	2234	2669	2038	2670	1320	2092	1691
Fôrrops og fôrmærskål																			
Er i alt ¹	1453	1463	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453	1453
Raugras, 1-årig	2292	2329	2132	2526	2428	1944	2458	1806	2220	2347	2953	2489	3803	2468	2916	2484	2606	1953	1526
Grønnfôr, konvekster	1366	1578	1289	1645	1471	1173	1565	1131	1148	963	788	788	2155	1772	1569	1396	1245	1075	1358
Er i alt ¹	60	59	50	62	55	42	59	52	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53
Høgebruksvekster																			
Blomkål	1596	1064	1430	1926	1289	1888	1250	1616	815	896	1289	1289	1547	1547	1461	1461	373		
Sommer- og høsthv.kå	2518	2689	3549	5190	3519	2964	2325	3992	2525	1684	1684	1684	2850	2850	2359	2359	1000		
Vinterhv.kål	4987	8212	5310	4314	3105	4314	3105	3892	7268	3534	3534	2343	3603	3603	3634	3634	1000		
Rosenkål	784	476	476	657	873	657	873	847	847	847	847	847	847	847	847	847	847		
Kinakål	2313	1902	2170	2238	2294	2407	1252	4427	4675	3135	3135	3135	3135	3135	3040	3040	4267		
Rudkål	5008	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030	7030		
Brokkoli	1041	1058	694	898	898	1078	1323	1881	4675	1881	1725	2297	2976	6328	3477	3587	3447	873	
Gulrot	3453	3061	2431	4177	1661	3841	3553	2804	2749	2851	3777	1901	2976	6328	3477	3587	3447	873	
Purre	1803	1056	2194	640	1074	1843	1795	1840	2207	1860	1690	1901	2976	6328	3477	3587	3447	873	
Maltøk	2659	2466	2466	3175	2819	2788	2788	3360	1981	1142	655	291	2976	6328	3477	3587	3447	873	
Salatagurk	613	271	510	176	671	681	248	491	154	504	655	291	2976	6328	3477	3587	3447	873	
Tomater	419	498	498	363	305	363	305	491	253	386	386	386	204	204	204	204	204		
Reddiker	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498	498		
Agurker (friland)	2980	2996	1730	2078	1730	2247	2034	491	3173	1551	1551	2281	2281	2281	2281	2281	2281		
Knollselleri	1827	1915	1915	1915	1915	4109	1221	1221	2717	2281	2281	2281	2281	2281	2281	2281	2281		
Silkselleri	2318	2099	2099	2099	2099	4109	1221	1221	2717	2281	2281	2281	2281	2281	2281	2281	2281		
Roipersille	1000	875	875	875	875	3777	1739	543	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518		
Rødbeter	3787	4025	2752	2041	2222	2041	2222	2759	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518	4518		
Isbergsalat	1845	1283	2752	3022	2994	3941	2625	4489	2365	3413	2014	694	2552	2514	2592	2790	1119	1861	
Kålrot til mat	2880	3518	3521	3022	2994	3941	2625	4489	2365	3413	2014	694	2552	2514	2592	2790	1119	1861	
Er i alt ¹	812	816	816	639	639	1139	1331	1146	347	1053	2745	915	748	624	624	624	624		
Pærer	467	467	467	467	467	316	711	649	389	389	389	389	389	389	389	389	389		
Plommer	419	419	419	419	419	402	711	713	389	389	389	389	389	389	389	389	389		
Moreller	313	313	313	313	313	0	418	642	389	389	389	389	389	389	389	389	389		
Kirsebær	737	737	737	737	737	982	1194	774	347	347	347	347	347	347	347	347	347		
Solbær	281	199	866	331	890	287	115	174	522	680	1018	410	443	876	641	676	256	103	
Jordbær	663	576	866	680	890	808	660	524	522	463	760	522	855	839	659	624	624	397	
Bringebær	707	221	376	856	722	522	546	422	292	463	760	522	855	839	659	624	624	397	

¹ Avlinger av all eng til slått omregnet til tørr høy. Gjennomsnitt årene 2000-2007

Tabell 6.2 Registrerte avlinger i kg/dekar. Landet 1970–2007

År	Jordbruksvekster ¹										Hagebruksvekster ⁵						
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Raisgras	Grønnfôr	Rotv. ⁴	Poteter	Ojlev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1970	294	294	281	274	286	320	601	3751	2033	4877	2274	151	1204	3596	3030	2352	787
1971	297	297	347	352	291	306	654	3917	2197	5270	2118	198	1350	3511	3255	2646	868
1972	281	334	334	292	285	311	660	3796	2089	4894	2029	137	1197	3581	3427	2199	828
1973	308	388	362	362	292	326	665	3700	2048	5374	2140	162	1296	3298	3384	2507	897
1974	355	417	317	317	351	353	667	4352	2359	5853	2580	183	1288	4271	3334	2650	872
1975	254	331	320	260	245	286	597	3454	1855	4859	1698	139	1210	3378	3236	2494	959
1976	284	331	307	307	280	325	681	3311	2009	4107	1865	143	1167	3195	3319	2488	920
1977	344	361	329	329	336	355	681	4214	2203	4865	2322	185	1397	3515	3340	2610	927
1978	352	378	326	342	342	363	709	4072	2151	5267	2494	178	1389	3761	3682	2850	965
1979	317	387	167	167	294	352	709	3519	2026	4168	2028	149	1297	2909	2981	2596	907
1980	342	406	406	108	326	362	704	4255	2182	5486	2385	145	1385	4179	3809	2895	1005
1981	343	463	120	135	325	356	696	4063	2175	5042	2195	143	1441	3732	3140	3179	1019
1982	362	414	135	135	360	359	673	3938	1862	5508	2251	169	1417	3854	3717	3296	1134
1983	317	389	317	193	308	318	696	3885	1871	4940	2055	150	1392	3490	3323	3133	1233
1984	424	518	177	177	474	474	734	4594	2164	6201	2549	176	1474	4226	3761	3555	1148
1985	349	405	405	147	325	366	702	4241	2080	5635	2365	136	1388	3769	3326	2981	1423
1986	310	389	42	42	299	302	678	3983	2113	5419	2325	133	1326	3460	3303	3116	875
1987	360	413	148	148	324	383	684	4408	1859	5327	2103	159	1343	2867	3189	3089	915
1988	296	326	28	28	297	285	707	4170	1932	6119	2603	128	1498	4866	4300	3469	907
1989	331	365	172	172	337	314	665	3783	1803	5344	2424	143	1519	4419	3819	3971	1181
1990	440	466	281	281	415	466	573	3483	1830	5811	2590	189	1515	4570	3996	4244	906
1991	402	465	312	312	367	425	569	3286	1718	5455	2275	127	1531	4371	3762	3495	986
1992	281	353	260	260	278	256	517	3146	1485	5298	2662	130	1627	4457	3675	3499	576
1993	383	511	392	392	365	359	560	3286	1539	5293	2496	173	1805	3968	3835	3719	833
1994	284	284	225	225	294	268	537	3538	1599	5267	2309	133	1550	4300	3796	3302	668
1995	351	475	355	355	312	379	518	3026	1484	4927	2224	154	1640	4484	3595	3573	728
1996	403	453	325	325	390	397	532	3117	1522	4770	2313	159	1640	4379	3564	3449	623
1997	388	431	281	281	380	380	545	2931	1546	5662	2623	156	1725	4772	3654	3131	651
1998	405	469	404	404	371	418	549	3049	1598	4995	2684	154	1542	4504	3431	3263	725
1999	371	445	392	392	342	389	555	2917	1521	4792	2560	163	1605	4735	3780	3096	522
2000	398	461	456	456	357	420	648	3087	1837	4312	2292	159	1590	4793	3570	3142	862
2001	372	407	290	290	353	389	659	3047	1593	4303	2570	177	1536	4874	3531	2824	617
2002	410	410	370	370	328	348	623	2785	1676	4303	2598	162	1598	4928	3615	2964	702
2003	394	461	448	448	362	393	594	2506	1257	4554	2554	150	1606	4810	3728	2921	707
2004	440	477	561	561	423	423	626	2646	1455	4794	2794	180	1595	4998	3417	3169	963
2005	399	489	518	518	361	376	607	2476	1288	4288	2305	168	1680	4928	3575	2839	645
2006	373	416	431	431	353	336	593	2286	1296	4288	2693	147	1646	4925	3218	2742	669
2007	386	440	524	524	345	381	589	2215	1540	4288	2280	145	1469	4293	3452	2520	661

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Avlingsvariasjoner pga. endringer i statistikkgrunnlaget. Inkl. rughvete fra 2002

3) All avling fra eng til slått omregnet til tørr høy. Inntil 1990 beregnet på grunnlag av energimohlt, på grunnlag av tørrstoffmohlt derefter. Serie fom. 2000 ikke sammenliknbar med tidligere år.

4) Kålrot og fôrøpe. Inkl. fôrøpe fom. 1979. Slått sammen med grønnsøvekster fra 2002

5) Endret statistikk fra 1996

Tabell 6.3. Normalarsavlinger kg/dekar. Landet 1970–2008

År	Jordbruksvekster ¹										Hagebruksvekster ⁴						
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Rai gras	Grønnfôr	Rotvekts.	Poteter	Ojlev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1970	263	305	263	257	263	603				2068							
1971	281	318	282	276	287	601				2147							
1972	288	325	300	282	299	604				2168							
1973	299	316	291	291	316	618				2202							
1974	313	359	343	303	333	641				2215							
1975	329	385	361	317	351	663				2269							
1976	337	402	366	323	357	671				2279							
1977	336	405	356	323	350	671				2195							
1978	332	400	347	320	343	671				2108	174						
1979	335	394	340	323	343	683		4978		2126	173						
1980	337	394	324	324	348	695		4872		2180	172						
1981	342	400	267	327	356	707		4857		2237	168						
1982	346	417	205	329	363	709		4798		2227	161						
1983	355	429	145	340	371	708		4912		2272	155						
1984	358	433	110	343	368	704	4021	2047		2263	152						
1985	368	443	90	351	383	710	4105	2005		2295	155						
1986	375	453	86	351	395	722	4204	1997		2322	155						
1987	382	466	70	353	406	731	4330	2037		2412	152						
1988	377	462	57	346	398	724	4388	2021		2408	147						
1989	360	443	36	333	374	714	4383	1988		2404	141						
1990	346	414	44	323	350	699	4316	1908		2374	137						
1991	347	395	80	330	344		4165	1859		2451	139						
1992	361	396	149	346	361		3923	1799		2485	143						
1993	367	396	212	351	368		3629	1715		2547	144						
1994	364	409	268	347	361		3343	1620		2560	141						
1995	348	398	302	338	336		3160	1526		2582	141						
1996	342	405	345	334	325		2972	1432		2510	143						
1997	344	408	375	336	330		2843	1357		2437	147						
1998	359	432	407	348	350		2714	1317		2412	153						
1999	380	453	424	363	374		2659	1340		2466	156						
2000	388	463	435	367	369		2628	1366		2503	159						
2001	392	468	446	364	389		2677	1440		2502	160						
2002	388	459	435	357	401		2769	1502		2487	164						
2003	389	450	417	357	406		2823	1593		2513	169						
2004	394	445	410	362	412	631	2773	1602		2546	170	1545	5032	3526	2775	676	567
2005	394	451	440	373	421	630	2658	1580		2619	172	1549	5056	3526	2767	722	598
2006	417	470	488	382	424	626	2521	1497		2641	172	1570	5067	3523	2754	746	623
2007	413	465	518	382	404	621	2416	1421		2679	171	1588	5087	3483	2726	795	658
2008	404	462	540	371	384	617	2292	1366		2610	166	1595	4987	3453	2659	812	663

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Avlingsvariasjoner pga. endringer i statistikkgrunnlaget. Slått sammen med nughvete fra 2002

3) Trendberegnet inntil 1990. Deretter kun gjennomsnittsberegnet fra 2004 pga. endret avlingsberegning.

4) Kun trendberegnet fra 2004 pga. ny avlingsstatistikk fra 1996